Formát BNL souboru

jindroush@seznam.cz, leden 2022

Co obsahuje BNL soubor

Veškeré informace níže jsou jen teorie ověřené na autorovi známých souborech, bez zkoumání zpracování firmwarem tužky.

- Číslo knihy podle ťuknutí na tlačítko zapínání pak tužka vybere správný soubor
- Módy knihy mezi módem 0 a 1 se přepíná dvojitým ťuknutím na stejný OID kód, na další módy pak výběrem speciálních ikon. Mód určuje, který zvuk se pro OID kód bude přehrávat.
- Vazbu mezi OID kódem a zvukovými soubory. Pro každý OID kód je tolik vazeb, kolik je módů knihy
- Kvízy opačná vazba mezi zvukem otázky a OID kódem odpovědi
- Systémové globální tabulky zvuků pro kvízy, zvuky na systémových tlačítcích apod.
- Zvukové soubory MP3

Pořadí bloků v souboru

Pořadí jednotlivých bloků odpovídá tomu, jak jsou soubory uspořádány v distribuovaných BNL souborech.

- Hlavička obsahující ukazatele na další struktury a nějaké konstanty
- Tabulka offsetů (převodů OID kódů na zvuky)
- Tabulka kvízů, která svazuje intro kvízu s otázkami a správnými odpověďmi
- Tabulky OIDů
- Tabulky zvuků
- Tabulka offsetů na MP3 soubory
- Zašifrované MP3 soubory

Číselné formáty

Číselné formáty použité v tomto souboru jsou 8bitové (dále BYTE), 16bitové little-endian (dále WORD) a 32bitové little-endian (dále DWORD). Všechny ukazatele jsou absolutní DWORD od začátku souboru. Předpoklad je, že všechna čísla jsou unsigned (neznaménková).

OID je interní kód tužky, ať už převedený z raw kódu čtečkou z teček z papíru nebo jako virtuální kód použitý ve kvízu. Je to vždy WORD.

Mediald je index do tabulky MP3 souborů, od 0, WORD.

Hlavička

Ve všech zkoumaných souborech měla hlavička délku 0x200.

Offset	Тур	Popis
0x0000	DWORD	Header_key - Tímto se XORují všechny ukazatele v hlavičce, nejvyšší byte hodnoty má dále použití u derivace šifrovacího klíče MP3 souborů. Ačkoli pro funkčnost "čtení" může být zcela nulový, nefungují kvízy. Podle pokusů se zdá, že stačí, aby byla nenulová hodnota na druhém bajtu zespoda, tj. 0x0000HH00. Teorie: je možné, že je potřeba k inicializaci random seedu pro kvíz?
0x0004	DWORD	? – délka hlavičky a/nebo ukazatel na první hodnotu tabulky OID kódů. Ve všech zkoumaných souborech 0x200. Při pokusech o změnu této hodnoty

		tužka nikdy naroznaznala výsladný souhar (nakusy byly a nlys mínus			
		tužka nikdy nerozpoznala výsledný soubor (pokusy byly o plus mínus			
0x0008	DWORD	DWORD, na 0x300 a na 0x400). Ukazatel na tabulku offsetů na MP3 soubory			
	DWORD				
0x000C	+	Ukazatel na tabulku zvuků – přehrávána na první dotyk Start tlačítka			
0x0010	DWORD	Ukazatel na tabulku zvuků – přehrávána na druhý dotyk Start tlačítka			
0x0014	DWORD	Ukazatel na tabulku zvuků – neznámý účel			
0x0018	WORD	V oficiálních souborech vždy 0. Z pokusů vyplynulo, že se jedná o nejnižší			
0.0044	14/000	prvek v tabulce offsetů, tj. bázi tabulky offsetů.			
0x001A	WORD	Poslední použitý OID kód. Délka tabulky offsetů je tím pádem (poslední-			
		báze+1).			
0x001C	WORD	Počet použitých media souborů – bohužel nesedí úplně přesně, většinou je			
		o něco menší, než je počet skutečných a využitých MP3 souborů. Tužce			
0.0015	111000	však podle pokusů nevadí nastavení na "skutečný" počet MP3 souborů.			
0x001E	WORD	? – vždy 0. Pokus neprokázal, že by jakákoli hodnota zde měla vliv.			
	5144655	Pravděpodobně padding předchozího WORDu.			
0x0020	DWORD	Ukazatel na tabulku zvuků – neznámý účel			
0x0024	DWORD	Ukazatel na tabulku zvuků – zvuk, který se ozve při přepnutí módu			
0x0028	DWORD	? – vždy FFFFFFF			
0x002C	DWORD	Book_mode_read - Počet módů, které kniha podporuje (pravděpodobně			
		jen WORD, horní WORD vždy 0 – padding?). Módy jsou přepínány tlačítky			
		jako knížka, žárovka, bublina, vážou jeden OID k více zvukům.			
0x0030	DWORD	? – 5x FFFFFFF			
0x0044	DWORD	Ukazatel na tabulku kvízů			
0x0048	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů (přehrají se při správné odpovědi na kvíz)			
0x004C	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů (přehrají se při správné odpovědi na kvíz)			
0x0050	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů (přehrají se při špatné odpovědi na kvíz)			
0x0054	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů (přehrají se při špatné odpovědi na kvíz)			
0x0058	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů – neznámé použití			
0x005C	WORD	Unikátní číslo knihy – raw kód pro tento OID je vytištěn na tlačítku Start.			
0x005E	WORD	0, padding předchozího WORDu. Pokusem zjištěno, že nezávisí na jeho			
		hodnotě.			
0x0060	DWORD	15x ukazatel na tabulku zvuků s neznámým použitím			
0x009C	DWORD	3x Ukazatel na tabulku OIDů s neznámým použitím			
0x00A8	DWORD	Ukazatel na tabulku OIDů, nejčastěji s délkou 6. Obsahuje mluvené			
		výsledky kvízu (od žádného dobře, až po všech 5 dobře)			
0x00AC	DWORD	8x DWORD 0xFFFFFFF			
0x00CC	DWORD	29x DWORD ukazatele na tabulky médií s neznámým použitím			
0x0140	DWORD	Pravděpodobně použito pro derivaci klíče, přesně neznámo. Hodnota			
		nejnižšího bajtu tohoto DWORDu sečtená s nejvyšším bajtem header_key			
		musí být 0xF5			
0x0144	BYTE	16 bajtů tvořících klíč k dešifrování MP3 souborů. Klíč se získá tak, že se ke			
		každému z těchto bajtů přičte nejvyšší bajt header_key			
0x0154	DWORD	Až po offset 0x200 samé 0xFFFFFFF			

Tabulka offsetů

Pouze řídký seznam DWORDových ukazatelů - 0xFFFFFFF je "prázdná" hodnota. Každý ukazatel ukazuje na místo, kde je book_mode_read tabulek zvuků za sebou. Každá tabulka má 0 nebo 1 zvuk, nezahlédl jsem žádnou s větší délkou. Pokusem zjištěno, že více zvuků v tabulce prostě znamená postupné přehrávání zvuků. OID je offset do této tabulky, tím váže OID+mód ke zvuku. Od OIDu se

odečítá báze tabulky (0x18 v hlavičce).

Módy 0 a 1 se střídají, ať už mód 0 je aktivován automaticky po zapnutí nebo po stisknutí ikony "knížky" – většina nebo všechny knihy mají vždy 0 a 1 mód shodný. K přepnutí mezi módy 0 a 1 dojde při opětovném načtení stejného OIDu.

Tabulka OIDů

Jednoduchá tabulka, která obsahuje WORDový počet položek N a za ním N WORDů OIDů.

Tabulka zvuků

Jednoduchá tabulka, která obsahuje WORDový počet položek N a za ním N WORDů zvuků.

Tabulka offsetů na MP3 soubory

Tabulka pro N MP3 souborů - pouze N+1 DWORDových offsetů na začátek MP3 souboru, poslední DWORD je délka celého souboru (a tím i konec posledního MP3 souboru). Začátky MP3 souborů jsou zarovnány na násobky 512, výplň jsou 0. Konec není zarovnán.

Tabulka kvízů

Nejkomplikovanější a nejméně probádaná část BNL souboru, v této jsou zatím největší nejasnosti:

Začíná seznamem DWORD ukazatelů na jednotlivé hlavičky kvízů. Není známa délka této tabulky, hned za ní následuje první hlavička kvízu, tím se dá procházení ukončit. Počet kvízů většinou odpovídá počtu dvoustran knihy, někdy násobeno více obtížnostmi kvízů.

Hlavička kvízu

0x0000	WORD	Neznámá hodnota, většinou 0. Hodnota 4 znamená speciální typ kvízu, vi			
		níže. Jednou zahlédnuta hodnota 0x100, 2x hodnota 1. Hodnota 1 u			
		"normálně" konstruovaného kvízu pero pouze přečte úvod kvízu, ale			
		nepokládá otázky. 0x100 se chová jako 0x00 (uvažuje se pouze dolní byte?)			
0x0002	WORD	Qcnt – Počet možných otázek kvízu			
0x0004	WORD	Počet položených otázek kvízu. Je nutno křížově kontrolovat, že pole na			
		offsetu 0xA8 má vždy délku o jedna větší než je hodnota zde (Všechny			
		špatně až po všechny dobře, N+1 možností). Teorie: podle všeho z toho			
		plyne, že všechny kvízy musí mít nastaveno stejný počet otázek – jinak by			
		nefungovalo správně vyhodnocení, některé knihy toto mají nastaveno			
		různě (nemám k dispozici)			
0x0006	WORD	Neznámá hodnota, většinou 0, občas 1, jednou 2 nebo 5. V případě, že je 0			
		stačí najít jeden z OIDů v poli otázek, pokud je 1 nebo 2, chce všechny			
		OIDy, aby byla odpověď uznaná za správnou. Hodnota 3 neustále cykluje			
		otázku.			
0x0008	WORD	OID vedoucí na zvuk úvodu kvízu. Neplatná hodnota stejně způsobí			
	spuštění správného kvízu bez úvodního zvuku. Teorie: znamená				
		pořadí kvízů je dáno čistě pořadím v tabulce (a tím pádem je napevno			
		nakódováno od 100) a OID je tam pouze jako vazba k úvodnímu zvuku?			
0x000A	DWORD	Qcnt krát DWORD ukazatel na jednotlivé otázky			

Jednotlivá otázka kvízu (jiný typ než 4)

0x0000	WORD	Neznámá hodnota, dost často rovna druhé hodnotě, i při nastavení na		
		libovolnou hodnotu, klidně stejnou pro všechny otázky, jsem		
		nezaznamenal rozdíl – pro kvíz typu 0.		
0x0002	WORD	OID vedoucí na zvuk kvízové otázky		
0x0004		Zde je tabulka OIDů, které označují správné odpovědi (stejný formát jako		
		tabulka OIDů popsaná výše)		

Jednotlivá otázka kvízu – typ 4

0x0000	WORD	OID vedoucí na zvuk kvízové otázky	
0x0002	WORD	Neznámá hodnota, viděno 1	
0x0004	WORD	Neznámá hodnota, viděno 1	
0x0006	WORD	Neznámá hodnota, viděno 3	
		Tabulka OIDů označujících správné odpovědi	
		Tabulka OIDů, neznámý účel?	
		Tabulka OIDů, zvuk správné odpovědi 1	
		Tabulka OIDů, zvuk správné odpovědi 2	
		Tabulka OIDů, zvuk nesprávné odpovědi 1	
		Tabulka OIDů, zvuk nesprávné odpovědi 2	
		Tabulka OIDů, zvuk konečného vyhodnocení pozitivního	
		Tabulka OIDů, zvuk konečného vyhodnocení negativního	

Šifrování MP3

MP3 soubory jsou uloženy za sebou, vždy na offsetu dělitelném 512 (0x200). Šifrování funguje takto:

Vezme se 16 bajtů uložených v hlavičce od offsetu 0x144, ke každému bajtu se přičte nejvyšší bajt header key.

Vygeneruje se řídký klíč o velikosti 512 (0x200) bajtů a to tak, že

- -na každých 16 bajtů se použijí 4 bajty klíče z hlavičky, ty se umístí na offsety 0 až 3 od čísla dělitelného 4
- -tj. každých 64 bajtů se použije celý 16 bajtový klíč z hlavičky přesně jednou
- -toto se zopakuje v 8 blocích

Jakým způsobem se generují offsety 0 až 3, zůstává neznámo, ale mám pohromadě tabulku, která funguje pro všechny BNL soubory – pro všechny je stejná, pravděpodobně tedy je metoda jejího odvození zabudovaná ve firmware.

Níže uvedená tabulka má pro každý bajt vstupního klíče jeden řádek, každý řádek pak říká, jaký má mít bajt klíče offset od čísla dělitelného 4 v každém z 8 bloků.

Tedy první bajt vstupního klíče bude uložen na offsetech: 0x00, 0x41, 0x81, 0xA2...

Druhý bajt pak na offsetech 0x07, 0x47, 0x86, 0xA5...

```
[0,1,1,2,0,1,1,2],
[3,3,2,1,1,2,2,1],
[2,2,3,1,2,2,3,1],
[1,0,0,0,1,0,0,0],
[1,2,0,1,1,2,0,1],
[1,2,0,2,1,2,2,2],
[2,1,0,0,2,1,0,0],
[2,3,2,2,2,3,2,2],
[3,0,3,1,3,0,3,1],
[0,0,1,1,0,3,1,1],
[2,2,3,0,2,2,3,1],
[3,1,0,0,3,1,0,0],
[3,3,0,2,3,3,1,2],
[1,2,0,0,1,2,0,0],
[2,1,0,3,2,1,3,3],
[0,0,0,0,0,0,0,0]
```

Tedy

klíč[blok * 0x40 + ofs_klíč * 4 + tabulka_výše[ofs_klíč][blok] = vstklíč[ofs_klíč];

Tento klíč se pak XORuje ke každému bajtu MP3 souboru. Vynechávají se bajty: 0x00, 0xFF, bajt shodný s bajtem klíče (protože by XOR vedl k 0x00) a bajt shodný s bajtem klíče XOR 0xFF.

Stejný postup se používá pro šifrování i dešifrování souboru.

Výchozí hodnoty

Číselné hodnoty OIDů jsou zcela jistě rozděleny do několika skupin. Původně toto rozdělení bylo odvozeno z existujících souborů, posléze, po úspěšné analýze tabulky na začátku třetí části firmware, bylo rozdělení lépe objasněno.

Kód knihy byl pozorován od 0x32A po 0xCFC, z analýzy firmware bylo posléze upřesněno na 0x2BD (701) až 0x270F (9999).

Kvízy (jejich "úvodní otázky" a kódy natištěné na ikonách kostky) začínají vesměs od 0x64 (100). Některé kvízy ovšem vedou na neexistující OIDy zvuků úvodu – vypadá to, že pak tužka nepřehraje žádný zvuk. Podle analýzy firmware kvízy začínají na 0x64 (100) a pokračují až k 0x1F3 (499).

OIDy v OID tabulkách 0x190-0x1BD, výjimečně 0x1F4-0x221.

Většina kódů na první straně knihy začíná OID kódem 0x2AF8 (11000), 0x2AF9, 0x2AFA. Učitel začíná 0x283D, Dinosauři 0x2711 (10001). Poměrně často se dá zaznamenat, že OID kódy pro fyzické stránky knih začínají na takto zarovnaných desítkových číslech. Vzhledem ke konci rozsahu čísel knih na 9999 můžeme odhadnout, že uživatelské kódy začínají na 0x2710 (10000).

Zabudované kódy tlačítek

Ikona	Raw kód na papíře	Interní kód	Firmware kód
Start	Raw id knihy	0x02BD-0x270F	0x0010
Vol+	0x0015	0x0007	0x0030
Vol-	0x0016	0x0008	0x0031
Stop	0x0014	0x0006	0x0080
Porovnání	0x0531	0x0063	0x0050
MP3 mp3	0x0141	0x002E	0x0040
MP3 play	0x0143	0x002F	0x0043
MP3 pause	0x0150	0x0030	0x0042
MP3 stop	0x0151	0x0031	0x0044
MP3 prev	0x0153	0x0032	0x0045
MP3 next	0x0180	0x0033	0x0046
WAV Record 034	0xEC78	0xEE06 (609 34)	
WAV play 031	0xEDCB	0xEF2F (612 31)	
WAV OK any	0xEEE7	0xF03D	
Mód 1 / Otevřená kniha	0x000C	0x0004	0x0093
Mód 2 / Žárovka/Play	0x000F	0x0005	0x0094
Mód 3 / Bublina	0x0007	0x0003	0x0092
Mód 4 / Nota / Český	0x0006	0x0002	0x0091
překlad (zákl. inf.)			
Mód 5 / Český překlad	0x0005	0x0001	0x0090
(dialogy)			
Mód 6	0x25CF	0x0225	0x0095
Mód 7	0x25D5	0x0226	0x0096

Mód 8	0x25DA	0x0227	0x0097
Mód 9	0x25DF	0x0228	0x0098
Mód 10	0x25FC	0x0229	0x0099
Mód 11	0x2800	0x022A	0x009A
Mód 12	0x2819	0x022B	0x009B
Hlasitost (volume slider)	х	0x000A-0x0019	0x0020-0x002F

Existuje i řada dalších interních kódů firmware, ale zatím neznám jejich význam:

0x2000-0x201C

0x48-0x4A

0x60-0x62

0x81-0x82

0xF01-0xF16

0x70-0x76 (v novějším firmware)

Historie

Verze popisu 1.0, 2.2.2022 jindroush – první verze

Verze popisu 1.1, 21.2.2022 jindroush – přidány kódy tlačítek

Verze popisu 1.2, 5.3.2022 jindroush – přidány přesnější rozsahy kódů